

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

6 ноември 1984 година*

По дело 182-83

С предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО от Supreme Court (Ирландия) в производството, висящо пред този съд между

Robert Fearon & Company Limited,

ищец,

и

Irish Land Commission,

ответник,

относно тълкуването на член 58 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Mackenzie Stuart, председател, г-н O. Due и г-н C. Kakouris, председатели на състав, г-н U. Everling, г-н K. Bahlmann, г-н Y. Galmot и г-н R. Joliet, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Darmon,

секретар: г-н H. A. Rühl, главен администратор,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 15 юни 1983 г., постъпило в Съда на 25 август 1983 г., Supreme Court (Върховен съд) е отправил до Съда за преюдициално запитване съгласно член 177 от Договора за ЕИО въпрос относно тълкуването на член 58 от Договора за ЕИО с цел да се определи съвместимостта с Договора на член 32, параграф 3 от Land Act 1933 г., както е изменен от член 35 от Land Act от 1965 г.

2. Този въпрос е повдигнат в рамките на производство относно решението на Irish Land Commission за отчуждаване на земя, притежавана от Robert Fearon Co. LTD, дружество регистрирано съгласно ирландското право.

3. Land Act от 1933 г. и Land Act от 1965 г. имат за цел увеличаване на размера на притежаваната земя, който, ако не беше направено, не би бил използван на икономическа основа за възпрепятстване на спекулацията със земи, и на последно място за осигуряване доколкото е възможно земята да принадлежи на тези, които я обработват. За постигане на последната цел член 32, параграф 3 от Land Act от 1933 г., както е бил изменен от член 35 от Land Act от 1965 г., предвижда, че Irish Land Commission не може да упражнява своите правомощия относно отчуждаването по

* Език на производството: английски.

отношение на лица, които пребивават повече от една година на разстояние по-малко от три мили от поземления имот, или по отношение на юридически лица, всички акционери, които отговарят на същото условие за пребиваване. В настоящия случай петимата акционери от Robert Fearon Co. LTD са британски граждани, като нито един от тях не отговаря на изложеното по-горе условие за пребиваване.

4. След като е сезиран като последна инстанция по това дело, Supreme Court, Ирландия е отправил до Съда следния преюдициален въпрос:

„Когато закон на държава-членка съдържа условие, което изисква лице (различно от юридическо лице), което притежава земя, следва да пребивава там за определен период, ако собственикът на земята е юридическо лице, член 58 трябва ли да бъде тълкуван в смисъл, че забранява условие, което изисква всяко от лицата, които имат право на участие в юридическо лице, да е длъжно да пребивава в земята през същия период?“

5. В своите писмени съображения Комисията на първо място твърди, че системата на отчуждаване от страна на обществени органи е част от система на собственост и член 222 от Договора съгласно който „този Договор по никакъв начин не засяга разпоредбите в държавите-членки, отнасящи се до системата на собственост върху имуществото“, оправдава сам по себе си отрицателния отговор на въпроса, поставен от националния съд.

6. Този довод не може да бъде приет. По силата на член 54, параграф 3, буква е) от Договора ограниченията относно придобиването и използването от гражданин на държава-членка на земя и сгради, разположени в друга държава-членка, се предвижда да бъдат премахнати с цел осъществяването на правото на установяване. Също така „Programme General pour la Suppression des Restrictions a la Liberte d'Etablissement“ (Обща програма за премахване на ограниченията пред свободата на установяване) на Съвета от 18 декември 1961 г. (ОВ 1962 г., стр. 36) предвижда измежду ограниченията на свободата на установяване да бъдат премахнати разпоредби или практики, които предвиждат прилагането спрямо гражданите на друга държава-членка на по-неблагоприятен режим при отчуждаване.

7. От това следва, че макар и член 222 от Договора да не поставя под въпрос възможността на държавите-членки да въведат система на отчуждаване от страна на обществените органи, въпреки това подобна система остава предмет на основното правило за недискриминация, което е в главата на Договора относно правото на установяване.

8. Както Комисията правилно отбелязва, член 58 от Договора, до който се отнася въпросът на националния съд, не може да даде решение на спора по главното дело. В действителност този член има като ефект факта, че за целите на прилагането на главата относно правото на установяване, приема като физически лица, които са граждани на държавите-членки, дружествата, създадени в съответствие със законодателството на държава-членка, със седалище, централната администрация или основно място на дейност в рамките на Общността. В настоящия случай, тъй като дружеството Fearon е ирландско дружество по смисъла на член 58 от Договора за ЕИО, то не може да изисква в Ирландия да се възползва от правото на установяване, предоставено на дружества, създадени съгласно законодателствата на други държави-членки.

9. Въпреки това поставеният въпрос от Supreme Court на Ирландия има за цел да прецени дали като се имат предвид разпоредбите на Договора, гражданите на другите

държавите-членки, които са упражнили правото си на установяване в Ирландия съгласно член 52 от Договора, като са взели участие в създаването на дружество по смисъла на член 58 от Договора, може да им бъде наложено условието за пребиваване.

10. Отговорът, който трябва да бъде даден на този въпрос, е положителен, когато задължението за пребиваване в определен имот или в близост до него се налага в рамките на законодателство относно поземлената собственост в селските райони, което цели постигането на изложените по-горе цели, от държава-членка по отношение на нейните граждани или по отношение на гражданите на другите държави-членки, като се прилага еднакво спрямо тях. В действителност така описано условие за пребиваване не е с дискриминационен характер, който би могъл да влезе в противоречие с разпоредбите на член 52 от Договора.

11. Следователно на поставения от Supreme Court на Ирландия въпрос трябва да се отговори, че член 52 от Договора не забранява на държава-членка да прави изключение при мерки по отчуждаване, приети съгласно законодателство, което управлява поземлената собственост в селските райони, предмет на изискването гражданите на другите държави-членки, които са участвали в създаването на дружество за притежание на поземлени имоти, да пребивават в тези имоти или в близост до тях, когато това задължение за пребиваване се прилага също така за граждани на тази държава-членка, и ако правомощията относно отчуждаването не се прилагат по дискриминационен начин.

По съдебните разноски

12. Разноските, направени от ирландското правителство и Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроса, отправен до него от Supreme Court на Ирландия с Определение от 15 юни 1983 г., реши:

Член 52 от Договора не пречи на държава-членка да прави изключение по мерките за отчуждаване, приети съгласно законодателство, което управлява поземлената собственост в селските райони, предмет на изискването гражданите на другите държави-членки, които са взели участие в създаването на дружество за притежание на поземлени имоти, да пребивават в тези имоти или в близост до тях, ако това изискване за пребиваване се прилага също така и за гражданите на тази държава-членка, и ако правомощията относно отчуждаването не се прилагат по дискриминационен начин.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 6 ноември 1984 година.

Подписи